

Obsah

Úvod	5
ECDL a jeho význam v praxi	6

První modul

Základní pojmy informačních technologií	7
Co vše může v otázkách být?	7
Zkuste si odpovědět na následující otázky	8
Co vám může v přípravě na zkoušky pomoci	26
Doporučená literatura	26
Internetové stránky	26

Druhý modul

Práce s počítačem a správa souborů	27
Co vše může v otázkách být?	27
Zkuste si odpovědět na následující otázky	28
Co vám může v přípravě na zkoušky pomoci	55
Doporučená literatura	55
Internetové stránky	56

Třetí modul

Textový editor	57
Co vše může v otázkách být?	57
Zkuste si odpovědět na následující otázky	58
Co vám může v přípravě na zkoušky pomoci	81
Doporučená literatura	81
Internetové stránky	82

Čtvrtý modul

Tabulkový editor	83
Co vše může v otázkách být?	83
Zkuste si odpovědět na následující otázky	84
Co vám může v přípravě na zkoušky pomoci	108
Doporučená literatura	108
Internetové stránky	108

Pátý modul

Databáze a systémy pro uchování dat 109

Co vše může v otázkách být?	109
Zkuste si odpovědět na následující otázky	110
Co vám může v přípravě na zkoušky pomoci	130
Doporučená literatura	130
Internetové stránky	130

Šestý modul

Prezentace a práce s grafikou 131

Co vše může v otázkách být?	131
Zkuste si odpovědět na následující otázky	132
Co vám může v přípravě na zkoušky pomoci	157
Doporučená literatura	158
Internetové stránky	158

Sedmý modul

Služby informačních sítí 159

Co vše může v otázkách být?	159
Zkuste si odpovědět na následující otázky	160
Co vám může v přípravě na zkoušky pomoci	176
Doporučená literatura	176
Internetové stránky	176

Úvod

Často se diskutuje a píše o problému neznalosti práce s počítačem, a to nejenom ve státních institucích, ale i ve školství a mnoha velkých soukromých firmách. Mluví se tedy o nedostatečné takzvané počítačové gramotnosti.

Co je to vlastně počítačová gramotnost? Ve slovníku můžete najít, že je to schopnost člověka zvládnout základní pravidla práce s počítačem, obsluhu počítače a periférií, principy ovládání základních druhů programů. Počítačová gramotnost spočívá v určitém hlubším porozumění počítači a programům a je nutná pro každého, kdo chce na počítači provádět samostatnější a komplexnější úkoly.

Určitě se mnou budete souhlasit, když řeknu, že osobní počítače se v současné době využívají v mnoha oblastech lidského života. Počínaje psaním textů, přes různé výpočty v tabulkách, až po složité návrhy technických součástí, architektonických návrhů budov či stavebních plánů. Velké využití mají i v komunikaci (elektronická pošta i internetové prezentace) nebo vzdělání (výukové programy, naučné nebo výkladové slovníky). Cílem jistě je naučit se co nejlépe, ale přitom jednoduše i efektivně pracovat s počítačem i jeho technickým a programovým vybavením. Je jedno, jestli používáte počítač v zaměstnání, podnikání, ve škole nebo jen pro poučení či zábavu.

Kniha, kterou nyní dostáváte do ruky, vám může pomoci zorientovat se v počítačových znalostech i dovednostech běžného uživatele, protože obsahuje informace o ECDL (European Computer Driving Licence) neboli „řidičáku na počítač“.

Zkušenost z mnoha států ukazuje, že se systém zkoušek pro získání ECDL osvědčil (především při přijímání nových uchazečů do zaměstnání a zlepšení využití výpočetní techniky), proto se k němu postupně přidávají i ostatní země, Česká republika se připojila 2. 6. 1999 pod záštitou ČSKI (České společnosti pro kybernetiku a informatiku).

Podívejte se nyní do následujících kapitol, které obsahují otázky a úkoly pro přípravu k vlastnímu testu. A protože se dnes již často setkáváte s rozšířeným operačním systémem Windows Vista nebo s programy Microsoft Office 2007, tak jsou řešené úkoly vysvětleny právě na těchto programech. Jinak cvičení, která máte připravená na CD, jsou uložena také pro Microsoft Office 2003 i Microsoft Office 2007, abyste vše mohli zkoušet i na starší verzi.

Všechny úkoly a cvičení můžete pak použít právě při přípravě na vlastní testy ECDL, tedy k získání svého řidičáku na počítač. V jednotlivých kapitolách najdete také spousty řešení vzorových úkolů a dále některé doporučené studijní materiály.

ECDL a jeho význam v praxi

Od prvního testování ECDL* u nás již uběhlo několik let, ale stále se můžete v našich firmách a především ve státních institucích setkat s velkou neznalostí práce na počítači. Často, bohužel, slouží pouze jako lepší psací stroj k psaní zpráv či dopisů nebo k vedení adres. Pokud si však text napsaný neznalým uživatelem otevřete a chcete v něm dělat úpravy nebo pokračovat v dalším psaní, zjistíte v mnoha případech, že rychlejší je text opsat znovu. Myslíte, že se již někdo zamyslel nad situací, do jaké míry jsou využívány kvalitní osobní počítače?

Mnoho uživatelů nezná základní principy práce s počítačem, proto se o náročnějším využití tabulek nebo databázi nedá ani hovořit. Neplatí z toho to, že by se užívání počítačů mělo omezit a tím ušetřit peníze, ale je třeba si uvědomit, jak důležité je vzdělání v této oblasti. Je třeba umožnit lidem naučit se správně používat jednotlivé programy na počítači k snadnější a efektivní práci. Někteří lidé jsou schopni s počítačem pracovat bez velké pomoci sami, jiní zase s počítačem neustále bojují a potřebují pomoc. K tomu slouží různé poradenské firmy nebo školící střediska. Nejvýhodnějším řešením je, aby se lidé s počítačem pracovat naučili a poté ho již bez problémů ovládali samostatně.

Nejenom u nás, ale i v zahraničí se pak otevřela otázka, jak zjistit, do jaké míry – díky svým znalostem – je uživatel schopen počítač pro svou práci využít. Proto vznikla myšlenka ECDL a jednotného testování. Na mezinárodní úrovni jsou nyní připravovány jednotné osnovy školících kurzů a série zkušebních testů. Uživatelé, kteří testy úspěšně absolvují, dostávají osvědčení o složených zkouškách (ECDL), která jsou zaměstnavateli respektována, protože zaručují standardní a dobrou připravenost pro správné a efektivní využití počítače. V mnoha zemích je vlastnictví ECDL dokonce kvalifikačním požadavkem pro platové ohodnocení pracovníků, především ve státních institucích. Zaměstnavatelé si již nyní začínají uvědomovat, že nestačí počítač pouze koupit, ale že se s ním musí umět i správně zacházet.

* Zkratka ECDL a text European Computer Driving Licence jsou registrované ochranné známky společnosti The European Computer Driving Licence Foundation Limited.